

Ratsastus koulu

Unelmia ja inhorealismia

Lanta on lantaa missä päin maailmaa sitä sattuu lapioimaan, ja hevoset ovat hevosia. Kaikki muu ei sitten olekaan samanlaisia kuin omalla turvallisella ratsastuskoululla.

Matkailu avartaa, samoin työnteko/harjoittelu/hevos-au pairin pesti Euroopassa. Lähtijän kannattaa kuitenkin ennen starttia pohdita, miksi pyrkii maailmalle. Haluatko kehittää kielitaitoa, itsenäistyä, saada vaikutteita, oppia, seurata ammattilaisten työskentelyä? Silloin muista, että kielitaidon ja ratsastuksen kehittäminen vieraillevien valmentajien kurssilla on hyvää pohjustusta. Tilaisuudet, joissa pääset vahvistamaan omaa osaamistasi, kannattaa hyödyntää tarkasti ennen lähtöä.

Entä tiedätkö, mihin oikein ryhdyt? Suurilla talleilla riittää toki jokaisen kokemukselle ja taidoille sopivia tehtäviä, mutta ne eivät ole välttämättä sitä, mistä alkuun uneksi.

Jos jo omalla koululla on tottunut päivittäisiin tallitöihin, kurinalaiseen työskentelyyn monenlaisten hevosten kanssa ja kohtelaaseen, muut huomioivaan käytökseen, sopeutuminen on helpompaa kuin niillä, jotka uskovat päässeensä ilmaiselle ratsastusleirille.

Aina on tärkeää ottaa jo kotona yhteyttä sekä vero- että työvoimatoimistoon, ja ennen muuta huolehtia vakuutusturvasta. Hevosten kanssa kun tapahtuu ja sattuu.

Mutta sitten ei muuta kuin menoksi!

ANNUKKA

(PS. Kysymyksiä, vinkkejä ym. palstalle voi lähettää toimitukseen tai e-mailina annukka.jarvi@luukku.com)

Tralla, opettajan kaveri

Eestinhevostamma Tralla, 10 v., on perijäläisen Esman ratsastuskoulun ihka ensimmäinen tuntihevonen. Esma Putkonen ja hänen miehensä Johan Haddas hakivat Trallan neljä vuotta sitten Titti Finneiltä.

- Se on ratsastuksen opettajan paras kaveri, ylistää Esma.

- Se kestää väärinratsastusta, mutta liikkuu oikein ja kivasti osaavilla ratsastajilla. Se on ollut terveenä, se tulee toimeen vähällä rehulla, se kilpailee seuratasolla sekä esteitä että koulua... Taitavalla ratsastajalla se riittäisi aluetasollekin.

Trallan ansioluetteloon voi lisätä myös kaksi seuran ponimestaruutta kouluratsastuksessa. Sitä paitsi se sopii niin tädeille kuin lapsillekin.

- Vaikka se on kiltti, se reagoi asioihin - kuten säikähtää katolta putoavaa lunta - , eli opettaa oppilaille, millaisia hevoset oikeasti ovat, Esma kertoo.

Koulukisoissa tamma kouluttaa ratsastajaa määrätietoisesti rentouteen. Jos kisakumppani jännittyy ja käyttää siksi turhaan kannuksia, Tralla kieltäytyy nostamasta laukkaa koko ohjelman aikana. Kun ratsastaja pysyy rentona, se tekee asiat loistavasti.

Yksi huono puoli Trallalla on: se nujertaa psyykkisesti vierustoverinsa, kiusaa ja hämää. Mutta ei potki eikä pure.

Ja mitä tekikään Tralla haastattelujulkisuuden huumassa? Ryhtyi pudottamaan oppilaita. Uskomatonta! •

Esma Sveitsissä

Barokkiratsastusta ja Rei-Reiteniä

Tämä kuva on lavastettu. Kahden pienen lapsen äidillä, ratsastuskoulua Johaninsa kanssa pyörittävällä Esma Putkosella on harvoin aikaa istuskella Hagalundin salissa. – Sveitsissä oivaisin, miten hieno hevosmaa Suomi on, sillä meillä on tilaa, hän sanoo.

Kun Esma Putkonen päätti 19-vuotiaana lähteä ulkomaille töihin, hän oli jo kouluttautunut oppisopimuksella hevosenhoitajaksi pitkäaikaisen opettajansa Jepa Idmanin ratsastuskoululla.

- Koska isä oli aikoinaan laulanut Zürichin oopperassa ja olin lapsuudessani asunut siellä vuoden, otin yhteyttä sikäläisiin tuttuihin. He löysivät minulle agenttitoimiston kautta paikan Zürichin kantonista. Tilalla oli kymmenen hevosta, joista neljä ratsastuskoulukäytössä. Tehtäviin kuului tilan töitä ja hevosten sekä perheen tyttären hoitamista.

Puolitoista päivää vapaata

Esma sanoo suoraan, että hänellä kävi tuuri: työnantaja huolehti työluvasta, maksoi kunnan palkkaa, järjesti kahden huoneen ja keittiön asunnon.

- Minua onnesti myös siinä, että sain oppia paljon. Hyvässä työpaikassa saa valmennusta. Kukaan ei kehity liikuttamalla kymmenen hevosta päivässä ellei joku neuvo, miten se tehdään oikein. Ja mikä tärkeintä, minulla oli puolitoista päivää vapaata viikossa.

Ilman työlupaa maahan jää-

neet tekivät naapuritalilla seitsenpäiväistä viikkoa taskurahaa ja kämppää vastaan.

- Pahinta on lähteä ilman kunnollista työsopimusta, koska kukaan meistä ei osaa nuorena pitää puoliaan eikä ole hauska palata itkiin kotiin, painottaa Esma.

- Uskon, että tunnetut hevospäriheet, jotka hakevat au pairia, ovat luotettavia työnantajia. Maalla ei olekaan väliä, vaan paikalla. Siksi nuoren kannattaa odottaa hetkeä, jolloin se oikea paikka avautuu, ja muistaa, että mitä parempi koulutus, sitä paremmat työtehtävät ja samalla palkka.

Esma hoiti tallin hevosenhoitajan vapaapäivinä ja piti ratsastustunnit. Sanaston hän opetti saksankielisestä alan opuksesta ja käytti alkuun lunttilappuja, joihin oli kirjoittanut termejä ja fraaseja. Vähitellen hän pääsi myös ratsastamaan kahdella emäntänsä hevosella.

Barokkilajeja...

Työnantaja oli kouluratsastaja, joka harrasti barokkilajeja ja voitti ystävättärensä kanssa Pas de deux -luokkia.

- Barokkiratsastus on klassista kouluratsastusta lusitanoilla, lipizzoilla ja PRE-hevosilla, Esma selvittää.

- Siinä kisataan eri lajeissa; näin mm. katrilleja. Ratsastuksen on oltava sopusointuista, musiikin sopivaa ja liikkeiden tapahduttava oikein. Kuten küris-

sa, Pas de deux:ssakin pitää esittää ohjelmassa vaaditut liikesarjat suoritukseen sopivan musiikin säestyksellä. Hevosten on sovittava yhteen, liikuttava samassa tahdissa ja esitettävä ohjelma peilikuvatyypillisesti.

Koska ratsukolta vaaditaan barokkityylinen varusteita ja asuja, laji on kallis. Naiset joutuvat ratsastamaan naistensatulassa.

... ja väkivallatonta ratsastusta

Toinen uutuuksia oli saksalaisen Fred Rein kehittämä Rei-Reiten eli väkivallaton ratsastus.

- Se on westernistä ja intiaanien ratsastuksesta muokattu laji, jonka työnantajani toi Sveitsiin. Siinä ei käytetä raippaa, kannuksia eikä kuolaimia. Hevosta hallitaan painolla, tunteella ja kevyellä kontaktilla. Suitsien sijasta käytetään naruriimua, josta tulee leuan alta köysi käteen.

Esma luonnehtii Rei-Reitenia tavaksi rentoutua hevosen kanssa sen vapaapäivinä. Se ei ole kisasarja eikä hevosen ammatti. Se sopii erityisesti jännittyneille hevosille. Avain on luottamus:

- Jos käytät voimaa, hevonen lähtee alta pois, eli ratsastajan asenteen on oltava pehmeä. Hänen on löydettävä selässä tasapaino, sillä käännökset, siirtymät ja sivuttaisliikkeet tehdään painolla.

Laji poikkeaa niin paljon perinteisestä ratsastuksesta, että hevoset osaavat erottaa ne toisistaan, eikä sen harrastaminen

aiheuta ristiriitoja muussa koulutuksessa.

- Rei-Reiten aloitetaan aidatulla alueella. Kun hevonen kääntyy ja pysähtyy ajatuksesta ja sen pystyy hallitsemaan joka askellajissa, lähdetään maastoon. Sveitsissä ratsastimme hienoilla kouluhevosilla westernsatulassa ja naruriimulla liikenteen keskellä ilman mitään ongelmia.

Tuloksena ratsastuskoulu

Esma ei kaunistele: nuorelle on rankkaa sopeutua vieraseen maahan, kieleen ja perheeseen. Jo bussilipun ostaminen tuntuu vaikealta, kun siihen ei saa apua.

- Minulla oli sentään tuttuja, joilta sain tukea, ja ystäväystyini sveitsiläisnuorten kanssa. On tärkeää tutustua muihinkin kuin työkavereihin ja tehdä joskus jotain ihan muuta, hän muistuttaa.

- Ulkomaanvuotta ei pidä viettää liian varhain. Vasta, kun selviytyy kotimaassa omin päin, on mahdollisuuksia pärjätä ulkomailta, ja ajasta saa enemmän irti.

Sveitsin-vuoden jälkeen Esma kouluttautui ratsastusohjaajaksi ja aloitti oman kahdeksan ponin ja neljän hevosen koulunsa.

- Tajusin Sveitsin ahtauden jälkeen, että Suomessa on tilaa kaikille, hevosillekin, joten voin vaikka perustaa ratsastuskoulun. Suomi on hyvä hevosmaa! •

Laura Vänskä harjoitteli laukkatallilla

Laura Vänskä ja Ricardo, 6 v., viettävät talvea Porvoossa. – Ulkomaille kannattaa lähteä, jos itseluottamusta riittää. Pitää olla avoin ja tehdä parhaansa, mutta ei pidä yrittää sellaista mitä ei osaa, jottei tulisi ongelmia, Laura sanoo.

Laura on jo puntattu selkään ja kävelee odotellessaan, että muutkin puntataan satulaan. Laukkahevosia ei koskaan seisoteta paikoillaan.

Valmentaja Stéphane Wattel (sininen kypärä) antaa ratsastajille ohjeita ympyröillä kävelyn aikana.

Laukkaradalla on turvallisuussyistä sähköportti, josta ratsukot menevät alueelle. Olisi katastrofi, jos vapaaksi päässyt laukkahevonen pääsis portista ulos.

Vänskän Laura, 19, lähti viime maaliskuussa kirjoitusten jälkeen pariksi kuukaudeksi harjoittelijaksi Ranskaan. Kohteena oli Deauvillen kaupunki, yksi maailman laukkaurheilun keskuksista. Ihan vihreä hevosalan töissä Laura ei ollut, sillä ensinnäkin hän on pyörinyt koulu-uomari-äidin jaloissa tallilla pikkutyttöä, ja takana oli jo Mikko Mäentaustan luona Saksassa vietetty rupeama kisaohitajana.

– En tuntenut Mikkoa ennestään, mutta sain paikan tuttavien kautta. Ihastuin Saksaan, sillä sain paljon sekä hoitaa että ratsastaa. Koti-ikävästä en kärsinyt päivätkään. Asuin Mikon luona, ja minut otettiin todella hyvin vastaan.

Ryhmätyötä

Deauvillessa asunto ja ruokailu järjestyi suomalaisten Amélien ja Robert Ehrmroothin tilalla, jolla kasvatetaan laukkahevosia. Siellä Laura myös auttoi eri tehtävissä vapaa-aikoinaan, sillä ”muuten olisi ollut tylsää”.

Aamuisin Laura meni valmennuskeskuksen talliin ennen seitsemää, puhdisti karsinan ja laittoi hevosen kuntoon.

– Laukkahevosia ratsastetaan aina ryhmässä. Ensimmäinen aloitti kuudelta, mutta minä olin toisessa. Kun valmentaja huomasi, että halusin vakavissani oppia, pääsin ratsastamaan kaksi, kolme hevosta kuutena päivänä viikossa, joskus jopa sunnuntaisinkin, hän kertoo.

– Kesti aikansa, kunnes aloin

oppia, aivan kuin olisin aloittanut jotakin ihan uutta. Valmentaja otti selvästi tavoitteekseen, että opin, ja hän antoi palautteen joka ratsastuksesta.

Työt päättyivät klo 12:een mennessä. Sen jälkeen oli vuorossa lounas, parituntinen päivän kohokohta. Siitollassa riitti puuhaa iltakuuteen, jolloin hevoset otettiin sisään. Illallisen jälkeen oli aika vetäytyä nukkumaan.

Mitä valmentaja kääsee...

– Laukkahevosien valmennus on käsittämättömän kiinnostavaa, innostuu Laura.

– Kauden aikana ne laukkaavat päivittäin radalla, sen ulkopuolella upealla kymmenen kilometriä pitkällä rannalla.

Joka toinen päivä mennään myötä-, joka toinen päivä vastapäivään. Harjoitusrata on pehmeä, jotta hevosille kehitykselle hyvä kunto.

– Ensin kävelimme hevosilla kymmenen minuuttia. Sitten ratsastettiin ravia puoli kierrosta ja saman verran hidasta laukkaa, kunnes ryhmä siirtyi radan keskelle hiekkaympyröille kävelemään. Valmentaja ratsasti jokaisen viereillä kertoen, millaista työskentelyä kunkin hevosella sinä päivänä oli ohjelmassa. Ratsastajan pitää kuunnella, mitä valmentaja sanoo. Omia ratkaisuja ei saa tehdä.

Ensin Laura teki vain tämän alkuverryttelyn lepohevosilla, jotka söivät ruohoa muiden treenatesa. Seuraavaksi hän sai toistaa alkuverryttelyn ja jatkaa sen jälkeen radan ympäri hidasta laukkaa.

Muutaman päivän kuluttua hänet päästettiin oikeaan työhön. Jalustimia lyhennettiin päivä päivältä, kunnes polvet osuivat toisiinsa satulan päällä.

– Alkuun lihakset tulivat niin kipeiksi, että konttasin portaat ylös huoneeseeni, Laura nauraa.

Vauhtia!

Vihdoin valmentaja käski ”Petit canter!”, mutta laukasta oli pienuus kaukana: silmissä sumeni.

– Hevoset lähtivät vuorotellen 30-40 metrin välein. Niiden piti laukata rauhallisesti alkusuora, lisätä vauhtia kaarteessa, mutta laukan piti säilyä tasaisena koko matkan.

Joinakin päivinä harjoitukseen lisättiin vielä kiihdytysjakso.

– Usein ne yrittivät lähteä kiihdyttämään, vaikka tarkoituksena oli mennä vain tasaista laukkaa. Pitäminen oli vaikeaa, koska hevonen lähtee hetkessä ja kuroo umpeen muutamalla askeleella välimatkan edelliseen. Eikä hevonen saa koskaan mennä toisen ohii!

Takasuorakiihdytys on lihaksille hyvin rankkaa, joten esim. tauon jälkeen kestää kauan, kunnes hevoset ovat vahvistuneet tarpeeksi voidakseen mennä lujaa kipeyttä.

Ohjista ei saa vetää. Jockey jarruttaa siirtämällä painoa takasille ja hidastamalla istunnalla. Sen jälkeen seuraa kymmenen minuuttia käyntiä ympyrällä ja paluu kävelen tallille.

– Ihaninta oli, kun sain ratsastaa kolme kertaa ruohoradalla rinnakkain muiden hevosten kanssa.

Vauhti tuntui kyllä hurjalta ja yllätti, vaikka minua oli valmisteltu hyvin.

– Ruoholla hevoset lähtevät laukkaamaan turpa toisen hännässä. Kaarteessa kiihdytetään, ja takasuoralla mennään rinnakkain niin, että jockeyden jalat ovat toisissaan kiinni. Ohjia ei päästetä pitkiksi, vaan koko ajan pitää tuntua siltä kuin hevonen painaisi vähän. Linja täytyy säilyttää koko ajan.

Tasapainoa ja tasavertaisuutta

Hevosia ei koskaan lyödä. Raippaa heilautetaan sivulla tai sillä kosketetaan kaulaa. Ratsastajalta edellytetään hyvää rytmittäjää, sillä sama rytmi täytyy pystyä säilyttämään.

– Minuun teki vaikutuksen työntekijöiden tasavertaisuus. Jopa taitavimmat, kilpailevat jockeyt lapioivat lantaa ja hoitivat itse hevosensa.

Väki oli kansainvälistä, ryhmän 8-12 ratsastajaa kiinnostuneita Suomesta, ja keskustelut käytiin usein englanniksi.

Laukkatalli ei ole kokemattoman ratsastajan työpaikka. Hevoset ovat kallisarvoisia, joten niille ei saa tapahtua onnettomuuksia. Kovassa laukassa putoamisesta voi olla vakavia seurauksia. Tasapaino kehittyi kovasti.

– Viimeisinä päivinä putosin käynnissä pitkin ohjin, kun kiltti tammani riehaantui pukittamaan. Silloin piti tuoda täytekakku. •

Hevoskaupat

Totta on, että ostin ensimmäisen hevoseni simsalabim, ilman sen kummempaa valmistelua. Olimme tutun valokuvaajan kanssa tekemässä nahkamuotijuttua Eeva-lehteen 1969 elokuussa. Tuusulassa Santasaloon tallilla mukana oli aloitteleva mallikaunotar, tuttu teologian opiskelija ja virolaisen ystävän tytär ja poika. Friitalan nappanahkaa puettiin malleille ja he olivat oikein sopivia juuri siihen juttuun.

Laukkahevonon Mostyn kiilteli puhtaana ja lihaksikkaana auringossa, kun nuori Taava ratsasteli aidan toisella puolella punaisessa nahkahaalarissa. Taustalla vehnä oli kypsymässä kullanuskeana ja kuvaukselle keli oli mainioin.

Aidan tällä puolella oli arabitamma varsoineen ja samanikäinen vuotias Mostynin vahinkovarsa. Saimme hienoja kuvia, lehden kannessa punatukkamallityttö oli kuvankainis kuten Kilon tallin herkkä arabiorikin. Kyllä oli intämistä, että saatiin hevonen naistenlehtien ykkösen kanteen.

Tämä jutunteko muutti elämäni, minusta tuli hevosenomistaja, mutta en ketään kehota tekemään hevოსkauppoja samalla tavalla. Kun isäntäväki tarjosi salaatin parvekkeella töitten jälkeen, tuli vaan puheeksi uuden tallin koko, sekarotuvarsalle ei ollut varattu sinne karsinaa, se pitää myydä.

Kysyin yli pöydän Mitä se maksaa - 1500 markkaa - katsoin kuvaajaan ja sanoin ostanee puoliksi. Emme kuitenkaan ostanee puoliksi leikillään. Henkalla oli rahaa lompa-kossa, se siis ei ollut valtava summa. Silloin ei pankkikortteja ollut eikä shekkivihkoja kuvaajilla ja toimittajilla.

Maksoin puolet varsasta Henkalle opintolainasta, kun juuri olin päättänyt jatkaa Tampereella ja hakenut sitä varten opintolainaa. No, osti ne jotkut stereotia ja jotkut kävi etelänmatkalla samalla rahalla. Arvasin että ennen pitkää maksan toisenkin puolen, sillä varsa tulisi minulle hoitoon.

Meillä oli lapsuuskodin navetassa vielä muutamia lehmiä, talli oli tyhjä ja muussa käytössä. Mutta mullikarsinaan voisi ihan hyvin asuttaa kasvavan hevosen...

Soitin isälle - ostin hevosen - minkävärinen - samanvärinen kuin Pekka - onko merkkejä - ei mitään - kummalle puolelle harja kääntyy - en huomannut, melkein molemmille - oliko pyörteitä - en siinä semmoisia tutkinut... Voi hyvä fikka, ne voi lähettää sieltä minkä vaan, jos et mitään tuntomerkkejä ottanut muistiin!

Ei ne voi, siellä oli vaan yksi tällainen, sen äiti on suomenhevonen ja isä on täysverienglantilainen.

Se muuttaa asian, saat sen minkä ostit.

Isä oli ostanut viimeisen hevosemme Riin

hämien markkinoilta sodan jälkeen ja kaikki olivat ihmetelleet Pekan väriä. Pekka oli tummaruunikko ilman merkkejä. Olin ratsastanut Pekkaa laiturille ja hakenut sieltä kotiin ilman satulaa, töihin pelloille ja sieltä kotiin valjaitten päällä. Selkään keplottelu oli ohjelma sinänsä ja ajattelinkin pikkulikkana, että satulan tarkoitus onkin vain helpottaa selkään nousemista. Tallilta lähtiessä oli aina joku tynnyri tai muu koroke apuna, mutta laiturilla oli vain hatara portti, joka keikkui sinne ja tänne kun se piti piti ensin avata ja sitten kiivetä selkään. Riimunnarulla ratsastukseen ja suitsittia ja satulatta ratsastukseen sain oppini Pekalta. Työhevoselle ratsastus on helppoa ja huvia. Varsinkin jos selässä kyytiläisenä on laiha pikkulikka.

Senkin opin Pekalta, että hevosesta on kivaa, kun joku ratsastaa sen sijaan että olisi valjaat ja kärryt ja muut työpelit perässä.

Nousin Mistyn selkään seuraavana keväänä, tamma oli kaksivuotias. Vappuna tallin pihan edessä tie oli sula, talon pihalla oli auto ovet auki ja vappumarssi soi. Muistin äkkiä Fammun kertoneen, että hän ratsasti lapsena työhevoseksi pitkä tukka liehuen ja kiipesin siitä vaan hevoseni selkään, reipasta marssikäyntiä tallilta talolle ja takaisin. Ei ollut totutettu satulaan, kun semmoista ei vielä ollut, mutta nyt oli käyty selässä luonnollisesti. Minusta tuntui että hevoseni oli ylpeä siitä, että oli nyt ratsu!

Pekka oli sodan käynyt hevonen. Kun mentiin siskojen kanssa talvella hakemaan naapurin ladolta heiniä, Pekka ei suostunut oikaisemaan pellon poikki, jos ei jälkiä ollut lumessa. Isot siskot siis lähettivät pienemät tarpomaan Pekalle turvallista reittiä ja reki kulki hyvin. Tullessa kaikki voivat istua heinäkuorman päällä, reitti oli selvä.

Kun kyselimme isältä mikä saattoi olla syynä, hän arveli että Pekka on pudonnut jäihin tai sodassa on sattunut jotain kun on joutunut menemään umpilumeen.

Isä sanoi, ettei koskaan saa viedä lumella hevosta paikkaan, jota ei lumettomalta ajalta itse tunne. Että joskus tukkimetsässä saattoi joku oikaista ja perässä tuleva joutui näkemään verivirran jalasten uran keskellä. Hevosen jalka tai vatsa oli loukkaantunut terävään kantaan tai oksaan. Ajuri istui tukkiensa päällä eikä voinut nähdä miten välipitämättömyys jäljissä näkyi.

Olin kiitollinen isälle kaikista opeista. Albumista haettiin hänen kuvansa kesältä jolloin hän oli 25-vuotias komea kiharatukkainen poikamies, toisessa kainalossa oli tamma ja toisessa Myrsky, lahjavarsa, jonka tamma toi tullessaan vaikkei ostettu kantavaa. Isällä oli puvuntakki auki ja valkoinen paita päällä.

Oli se tapaus hänen hevosilleen hevosilleen kun kuvaa otettiin. Metsäniityllä otettu kuva toistui seuraavana kesänä kun Myrsky oli jo äitinsä kokoinen. Mietin miten hienosti olivat, sillä silloin kamerat olivat ihan toisenlaisia, vaativat aikaa.

Jos varsotat, hän sanoi, muista että tamma pitää synnytettyään olla yhtä hyvässä kunnossa kuin astutuspäivänä. Kun papu, kaunis, kiiltävä ja kiinteä.

Ikäänkuin olisin saanut omalta isältä luvan joskus varsottaa sekarotuiseni.

Ja muuttuihan ensimmäiseni viideksi vuosien kuluessa. Niistä ensimmäiset kaksi saivat laiturille vieraan loikoillessaan varakesänä pitkällä ruuhossa. Isä meni koputtelemaan kaviota puuvasaralla, niin ennen tehtiin.

Muistelimme Mistyn tultua mitä kaikkea Pekalta opimme ja mitä kaikkea Pekalle sattui. Ja isä kertoi kuin ohimennen mitä kaikkea hevosen omistaminen merkitsee, häneltä oli komea ruuna Iso Poika kuollut maantietymaalla kivitöissä kymmeniä vuosia sitten. Pekka sai elää vanhaksi ja oli eläkepäivillään vain kesävierasserkuilla lainassa muutaman kilometrin huvijaluilla ja sukulaismiehellä rankametsässä työmuistoja verestämässä. Ja minä tomppeli jätin isän tuoman uuden riimun Pekalle päähän maantievorsilaitumelle. Tuskin olin päässyt kotitielle, kun jo kiertolaisten kiesit pysähtyvät, hevonen ohjattiin portille, Pekka ojensi kaulansa portin yli tervehtien tulijaa ja riimu katosi sen siliän tien. Siitäkö opin sen tavan, ettei omilla hevosillani milloinkaan ollut riimua päässä paitsi sepän tullessa, kun otettiin käytävälle kengitystä tai vuolemista reitillä.

Tulihan Pekkakin viheltämällä tai käsiä taputtamalla, mutta vaalea mänttiriimu oli niin nätti tumman ruunan päässä.

Miksikö näitä muistelen, päästän hevosia aivojeni karsinoista lumeen piehtaromaan ja takaladolta heiniä hakemaan. Siksi että vain muistoissani on talli täynnä. Nyt mietin kenelle voisini suosiolla myydä tämän pihan, talon ja tyhjän tallin. Semmoiselle, joka kunnioittaisi näitä samoja muistoja, vain semmoiselle.

uma.aaltonen@pp.inet.fi